

7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

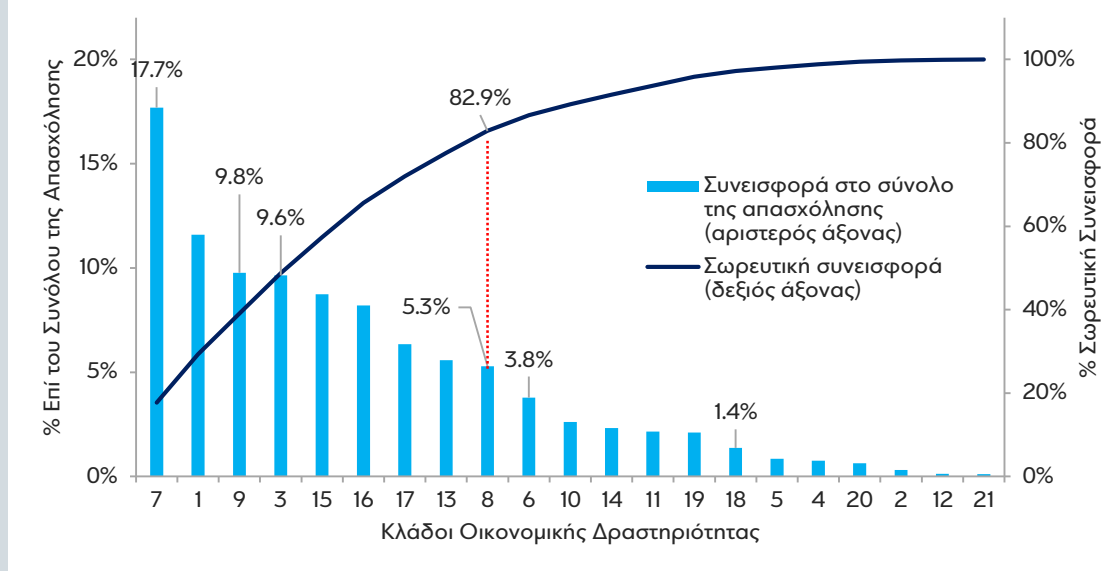
27 Μαρτίου 2020, Τεύχος 326

Κλαδική διάρθρωση της απασχόλησης στην Ελλάδα – Πιθανές επιπτώσεις στο ποσοστό ανεργίας το 2020

Στο παρόν τεύχος του δελτίου 7 Ημέρες Οικονομία παρουσιάζουμε: 1^ον τη συνεισφορά των επί μέρους κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο της απασχόλησης στην Ελλάδα το 2019, 2^ον τα δομικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης σε όρους θέσης στο επάγγελμα, επιπέδου εκπαίδευσης και ηλικιακής ομάδας και 3^ον μια ανάλυση ευαισθησίας για το ποσοστό ανεργίας το 2020 σε διαφορετικά σενάρια για την πορεία της απασχόλησης. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούμε προέρχονται από την τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ).

Σχήμα 1: **Ελλάδα** – Συνεισφορά των Επί Μέρους Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας στο Σύνολο της Απασχόλησης (3.911,0 χιλιάδες άτομα το 2019, μέσος όρος 4 τριμήνων βάσει της τριμηνιαίας έρευνας εργατικού δυναμικού)

1 Γεωργία, δασοκομία και αλιεία, 2 Ορυχεία και λατομεία, 3 Μεταποίηση, 4 Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, 5 Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης, 6 Κατασκευές, 7 Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, 8 Μεταφορά και αποθήκευση, 9 Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης, 10 Ενημέρωση και επικοινωνία, 11 Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, 12 Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, 13 Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, 14 Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες, 15 Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, 16 Εκπαίδευση, 17 Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας, 18 Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία, 19 Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, 20 Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, 21 Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων

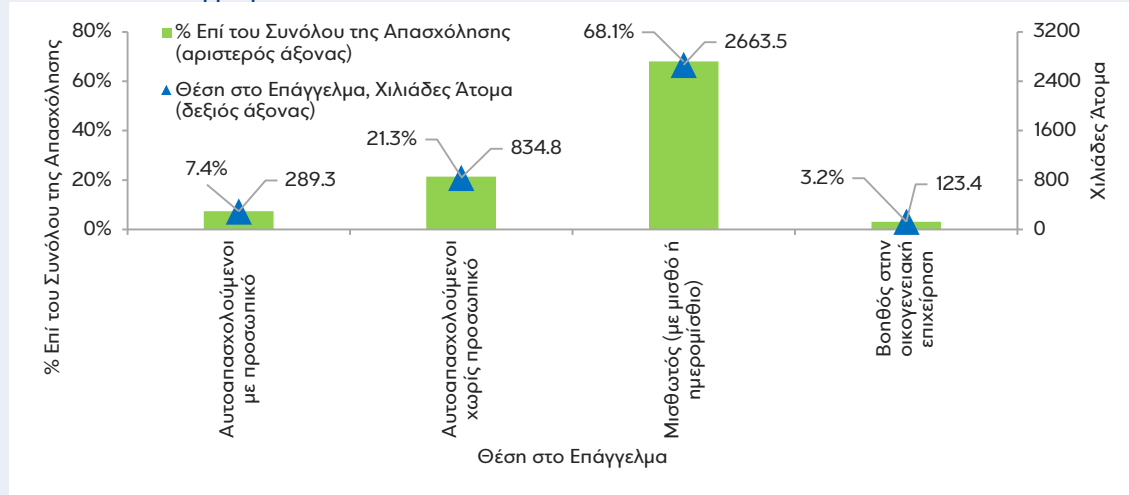
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Συγγραφείς

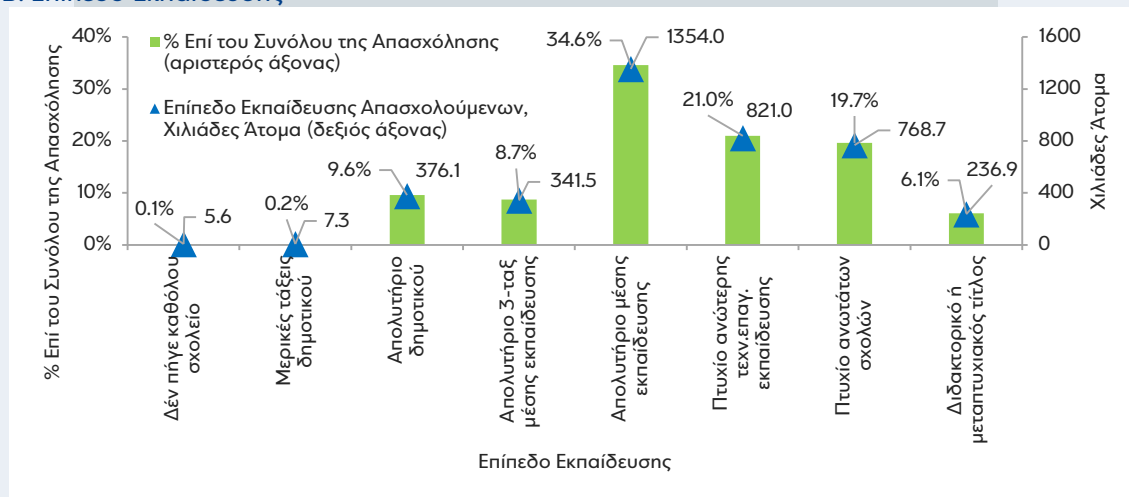
Δρ. Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Σχήμα 2: **Ελλάδα** – Ταξινόμηση της Απασχόλησης, +15 Ετών (3.911,0 χιλιάδες άτομα το 2019, μέσος όρος 4 τριμήνων βάσει της τριμηνιαίας έρευνας εργατικού δυναμικού)

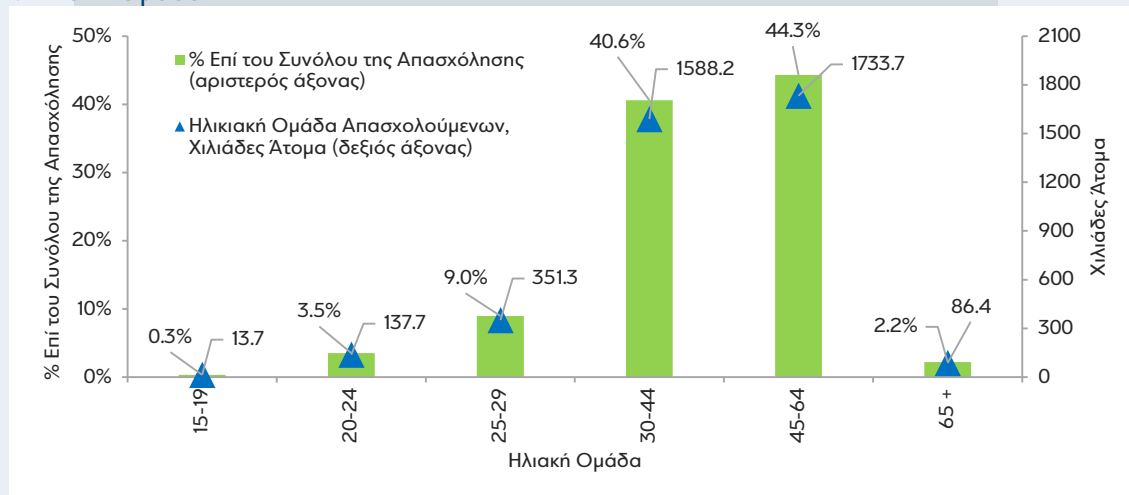
A. Θέση στο Επάγγελμα

B. Επίπεδο Εκπαίδευσης

Γ. Ηλικιά Ομάδα

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Πίνακας 1: **Ελλάδα** – Απασχόληση, Ανεργία, Εργατικό Δυναμικό και Ποσοστό Ανεργίας

Ανάλυση Ευαισθησίας για το Ποσοστό Ανεργίας το 2020

Υποθέσεις:

1. Η απασχόληση το 2020 μειώνεται σε ετήσια βάση κατά 1,0%, 2,0%, 3,0%, 4,0%, 5,0%.
2. Το εργατικό δυναμικό παραμένει σταθερό, δηλαδή όσοι αποχωρούν από την απασχόληση οδηγούνται στην ανεργία και όχι στον μη ενεργό πληθυσμό.

	1			2			3 = 1 + 2	4 = 2 / 3
	Απασχόληση			Άνεργοι			Εργατικό Δυναμικό	Ποσοστό Ανεργίας
	<u>YoY%</u>	κ Άτομα	YoY κ Άτομα	YoY%	κ Άτομα	YoY κ Άτομα	κ Άτομα	<u>%</u>
2019		3.911,0			818,9		4,729.9	17,3
1. 2020	<u>-1,0</u>	3.871,9	-39,1	4,8	858,0	39,1	4,729.9	<u>18,1</u>
2. 2020	<u>-2,0</u>	3.832,8	-78,2	9,6	897,1	78,2	4,729.9	<u>19,0</u>
3. 2020	<u>-3,0</u>	3.793,7	-117,3	14,3	936,2	117,3	4,729.9	<u>19,8</u>
4. 2020	<u>-4,0</u>	3.754,6	-156,4	19,1	975,3	156,4	4,729.9	<u>20,6</u>
5. 2020	<u>-5,0</u>	3.715,5	-195,6	23,9	1.014,4	195,6	4,729.9	<u>21,4</u>

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) στο παράδειγμά μας η μείωση του ετήσιου ποσοστιαίου ρυθμού μεταβολής της απασχόλησης κατά μια ποσοστιαία μονάδα οδηγεί σε αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά 0,827 ποσοστιαίες μονάδες.

Η απόδειξη της προαναφερθείσας σχέσης έχει ως ακολούθως:

UR_t = ποσοστό ανεργίας την περίοδο t (π.χ $t = 2019$), E_t = απασχόληση την περίοδο t , U_t = ανεργία την περίοδο t και LF_t = εργατικό δυναμικό την περίοδο t .

Από τους ορισμούς του ποσοστού ανεργίας και του εργατικού δυναμικού ισχύει

$$UR_t = U_t / LF_t = (LF_t - E_t) / LF_t = 1 - (E_t / LF_t)$$

Υπολογίζοντας τις πρώτες διαφορές

$$\begin{aligned} UR_{t+1} - UR_t &= - ((E_{t+1} / LF_{t+1}) - (E_t / LF_t)) = - ((E_{t+1} - E_t) / LF_t) \text{ καθώς κάναμε την υπόθεση ότι το } LF \text{ είναι σταθερό} \\ &= - ((E_{t+1} - E_t) / E_t) * (E_t / LF_t), \text{ συνεπώς μια μείωση του ετήσιου ποσοστιαίου ρυθμού μεταβολής της απασχόλησης} \\ &(E_{t+1} - E_t) / E_t \text{ κατά μια ποσοστιαία μονάδα αυξάνει το ποσοστό ανεργίας κατά } E_t / LF_t \end{aligned}$$

Στο παράδειγμά μας η αρχική παρατήρηση είναι το έτος 2019 με $E_t / LF_t = E_{2019} / LF_{2019} = 82,7\% = 0,827$

Η απασχόληση στην Ελλάδα, ο παραγωγικός συντελεστής με την υψηλότερη συμβολή στους θετικούς ρυθμούς μεγέθυνσης των τελευταίων ετών (1,5% το 2017, 1,9% το 2018 και το 2019), διαμορφώθηκε στα 3.911,0 χιλιάδες άτομα το 2019 (μέσος όρος 4 τριμήνων).¹ Όπως παρουσιάζεται στα Σχήματα 2 Α, Β, και Γ, σχεδόν 9 στους 10 από τους απασχολούμενους στην Ελλάδα το 2019 ήταν

¹ Παρόμοια στοιχεία είχαμε παρουσιάσει στο τεύχος 323 (6 Μαρτίου 2020) του δελτίου 7 Ημέρες Οικονομία (<https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/elliniki-oikonomia/7-imeres-oikonomia-06-03-20>). Αυτά προέρχονταν από τη μηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ. Τα στοιχεία που παραθέτουμε στο παρόν δελτίο προέρχονται από την τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ.

μισθωτοί (68,1%) ή αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό (21,3%), σχεδόν 8 (5) στους 10 ήταν κάτοχοι τουλάχιστον απολυτηρίου μέσης εκπαίδευσης (πτυχίο ανώτερης τεχνολογικής επαγγελματικής εκπαίδευσης) και 9 στους 10 εργάστηκαν σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Τέλος το 84,9% του συνόλου των απασχολούμενων το 2019 ανήκε στην ηλικιακή κατηγορία των 30 μέχρι 64 ετών.

Σε όρους ετήσιας μεταβολής της απασχόλησης καταγράφηκε αύξηση κατά 2,2% ή 83,0 χιλιάδες άτομα από 2,0% ή 75,4 χιλιάδες άτομα το 2018. Οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας των μεταφορών και αποθήκευσης, των δραστηριοτήτων υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης (τουρισμός), της μεταποίησης και της εκπαίδευσης είχαν τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην προαναφερθείσα αύξηση, καταγράφοντας άνοδο της τάξης των 22,2, 20,2, 19,3 και 17,7 χιλιάδων ατόμων αντίστοιχα. Οι ίδιοι κλάδοι, συμπεριλαμβανομένων των τομέων του εμπορίου και της υγείας & κοινωνικής μέριμνας, αποτέλεσαν τους βασικούς πυλώνες ενίσχυσης της απασχόλησης στην Ελλάδα τα 6 τελευταία χρόνια (2013-2019, Δ% 11,3%, Δ 397,8 χιλιάδες άτομα).

Από τα 3.911,0 χιλιάδες άτομα του πληθυσμού της Ελλάδας ηλικιακής ομάδας 15 ετών και άνω που ανήκαν στο υποσύνολο της απασχόλησης το 2019 (απασχολούμενοι + άνεργοι + μη ενεργός πληθυσμός = σύνολο πληθυσμού), το 17,7% εργάστηκε στον κλάδο του εμπορίου, το 11,6% στη γεωργία, δασοκομία και αλιεία, το 9,8% στον τουρισμό, το 9,6% στη μεταποίηση, το 8,7% στη δημόσια διοίκηση και άμυνα & υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, το 8,2% στην εκπαίδευση, το 6,4% στις δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας, το 5,6% στις επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες και το 5,3% στον κλάδο των μεταφορών και αποθήκευσης (βλέπε Σχήμα 1).

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις τρέχουσες εξελίξεις στο μέτωπο της πανδημίας του κορωνοϊού (Covid-19), κλάδοι όπως αυτοί του εμπορίου, του τουρισμού, των μεταφορών και των τεχνών, διασκέδασης και ψυχαγωγίας αναμένεται να είναι οι πρώτοι που θα δεχτούν τις αρνητικές επιδράσεις της διαταραχής. Σύμφωνα με την τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, η συμμετοχή των προαναφερθέντων κλάδων στο σύνολο της απασχόλησης το 2019 ήταν στο 34,1%. Δηλαδή μια μείωση της απασχόλησης στους παραπάνω κλάδους κατά 1% δύναται να προκαλέσει πτώση του συνόλου της απασχόλησης κατά 0,34%. Προσθέτοντας στους παραπάνω κλάδους τη μεταποίηση και τις κατασκευές, το προαναφερθέν μερίδιο διαμορφώνεται στο 47,5% του συνόλου της απασχόλησης.

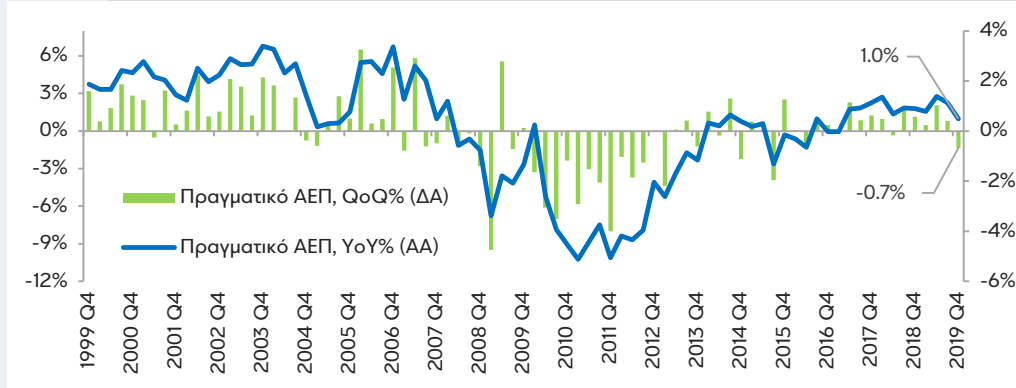
Λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού (Covid-19), η απασχόληση στην ελληνική οικονομία είναι πολύ πιθανόν να μειωθεί το 2020 με αποτέλεσμα την αύξηση του ποσοστού ανεργίας για πρώτη φορά από το 2013. Στον Πίνακα 1 παρουσιάζουμε μια ανάλυση ευαισθησίας για το μέγεθος του ποσοστού ανεργίας το 2020 σε εναλλακτικά σενάρια μείωσης της απασχόλησης. **(Σημαντική Διευκρίνιση: τα εν λόγω μεγέθη δεν αποτελούν πρόβλεψη. Συνιστούν μια ανάλυση ευαισθησίας για το ποσοστό ανεργίας σε διαφορετικά σενάρια για την πορεία της απασχόλησης)**. Επί παραδείγματι, κάνοντας την υπόθεση ότι το εργατικό δυναμικό το 2020 παραμένει σταθερό, ήτοι 4.729,9 χιλιάδες άτομα, τότε μια μείωση σε ετήσια βάση του αριθμού των απασχολούμενων ατόμων κατά 1%, 2%, 3%, 4%, 5% οδηγεί σε αύξηση του ποσοστού ανεργίας στο 18,1%, 19,0%, 19,8%, 20,6%, 21,4% αντίστοιχα (από 17,3% το 2019).

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 4^ο τρίμηνο 2019 η ετήσια % μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +1,0% (+2,3% (2019Q3) και +1,8% (2018Q4)). Η αντίστοιχη τριμηνιαία % μεταβολή ήταν -0,7% (+0,4% (2019Q3) και +0,6% (2018Q4)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2020: 2019 2,2%, 2020 2,4%, 2021 2,0%

Πραγματικό ΑΕΠ (YoY%)

Περίοδος: 1999Q4–2019Q4

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: +0,4%

Διάμεσος: +1,3%

Μέγιστο: +6,8% (2003Q4)

Ελάχιστο: -10,3% (2011Q1)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

Δημοσίευση: 6/3/2020

(προσωρινά στοιχεία)

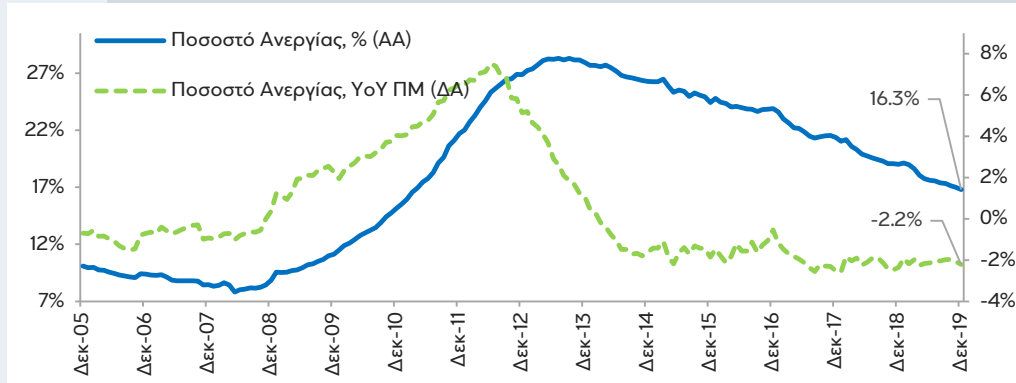
Επομ. δημ.: 4/6/2020 (προ-

σωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Δεκέμβριο 2019 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 16,3% (16,5% (11/2019) και 18,5% (12/2018)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (ΜΟ 12 μηνών) ήταν στο 17,3% (17,5% (11/2019) και 19,3% (12/2018)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2019: 2019 17,3%, 2020 15,4%, 2021 14,0%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 12/2005-12/2019

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,9%

Διάμεσος: 18,8%

Μέγιστο: 27,8% (9/2013)

Ελάχιστο: 7,3% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

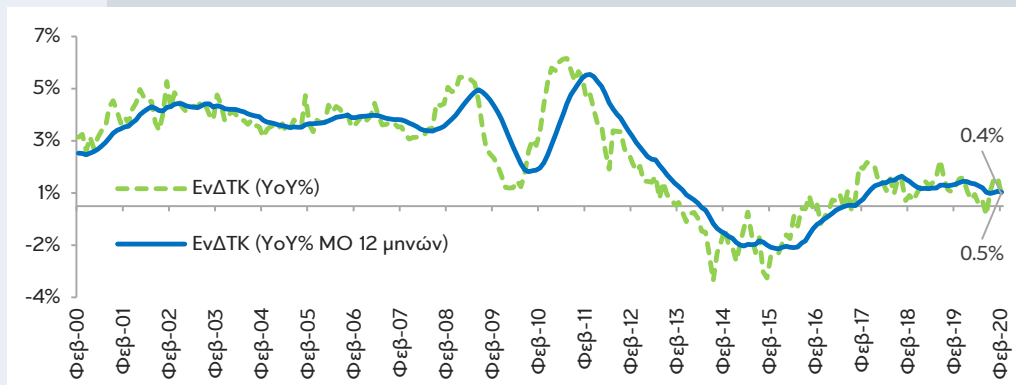
Δημοσίευση: 5/3/2020

Επομ. δημ.: 9/4/2020

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Φεβρουάριο 2020 η ετήσια % μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +0,4% (+1,1% (1/2020) και +0,8% (2/2019)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια % μεταβολή (ΜΟ 12 μηνών) ήταν +0,5% (+0,6% (1/2020) και +0,8% (2/2019)).

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φε-2020: 2019 0,5%, 2020 0,7%, 2021 0,9%

ΕνΔΤΚ (YoY%)

Περίοδος: 2/2000-2/2020

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +2,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

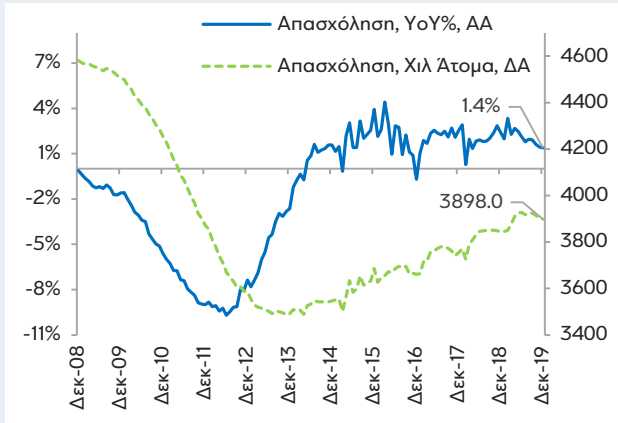
Δημοσίευση: 10/3/2020

Επομ. δημ.: 10/4/2020

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (γ) Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

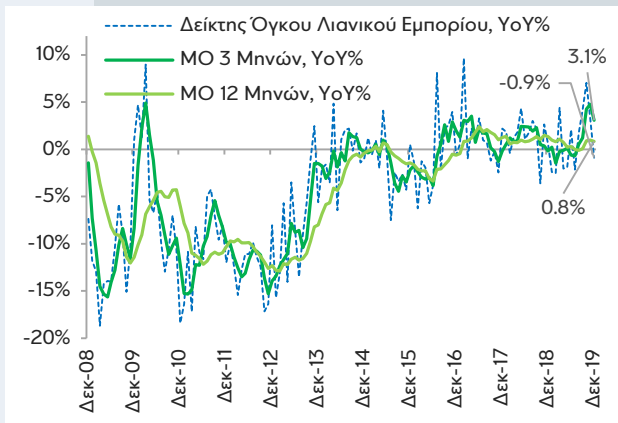
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,4 YoY% τον Δεκ-19 από +1,5 YoY% τον Νοε-19, +2,1 YoY% την περίοδο Ιαν-19 – Δεκ-19 από +2,0 YoY% την περίοδο Ιαν-17 – Δεκ-18 (επόμενη δημοσίευση: 9/4/2020)

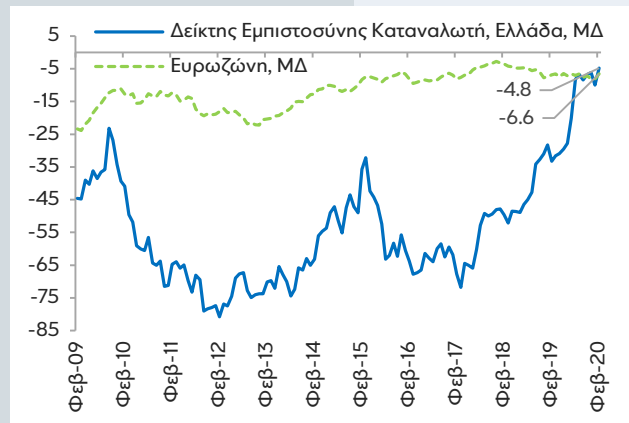
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 113,2 ΜΔ τον Φεβ-20, +3,7 MoM ΜΔ και +10,3 YoY ΜΔ τον Φεβ-20 από -0,9 MoM ΜΔ και +8,2 YoY ΜΔ τον Ιαν-20 (επόμενη δημοσίευση: 30/3/2020)

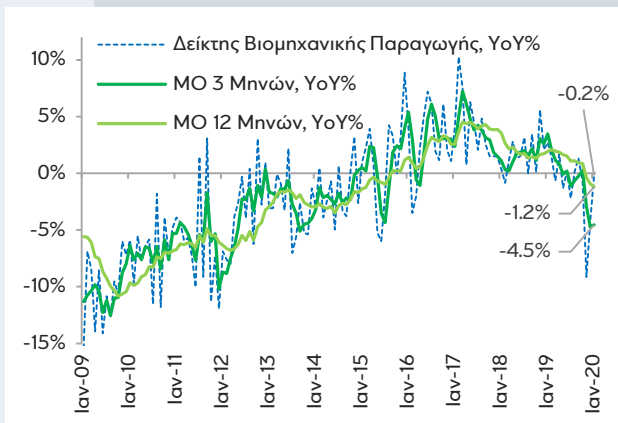
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -3,2 MoM% και -0,9 YoY% τον Δεκ-19 από 0,0 MoM% και +3,2 YoY% τον Νοε-19, +0,8 YoY% την περίοδο Ιαν-19 – Δεκ-19 από +1,3 YoY% την περίοδο Ιαν-18 – Δεκ-18 (επόμενη δημοσίευση: 31/3/2020)

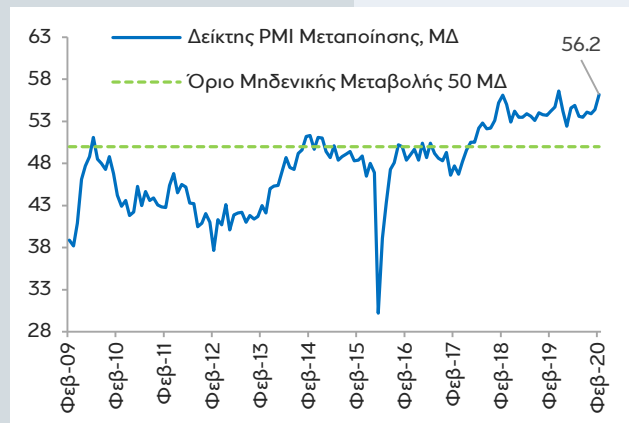
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -4,8 ΜΔ τον Φεβ-20, +5,2 MoM ΜΔ και +28,5 YoY ΜΔ τον Φεβ-20 από -3,8 MoM ΜΔ και +18,3 YoY ΜΔ τον Ιαν-20 (επόμενη δημοσίευση: 30/3/2020)

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής: +3,8 MoM% και -0,2 YoY% τον Ιαν-20 από +3,4 MoM% και -4,2 YoY% τον Δεκ-19, -1,2 YoY% την περίοδο Φεβ-18 – Ιαν-20 από +1,9 YoY% την περίοδο Φεβ-17 – Ιαν-19 (επόμενη δημοσίευση: 9/4/2020)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 56,2 ΜΔ τον Φεβ-20, +1,8 MoM ΜΔ και +2,0 YoY ΜΔ τον Φεβ-20 από +0,5 MoM ΜΔ και +0,7 YoY ΜΔ τον Ιαν-20 (επόμενη δημοσίευση: 1/4/2020)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), (β) Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), (γ) IHS Markit, (δ) Eurobank Research.
Σημείωση: (α) ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MO τον μέσο όρο και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadi@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Ιωάννης Γκιώνης
Ανώτερος Οικονομολόγος
igkionis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 707

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
rpetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιαμπάου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

